

В.Ю. Лісіна

КРИТЕРІЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ (АУДИТУ)

В умовах розвитку ринкових відносин в Україні саме аудит виступає як найбільш прогресивна форма фінансового контролю [1, 3]. Державний аудит необхідно розглядати як сучасну, найбільш зрілу форму державного фінансового контролю, яка забезпечує комплексну цільову оцінку результатів діяльності підконтрольного суб'єкту через формування думки про законність його функціонування та достовірність контролюємої інформації (фінансовий аудит) або через аналіз досягнення цілей, поставлених перед організацією і відповідність ним результатів діяльності (аудит ефективності) та має на увазі формування об'єктивного висновку за результатами перевірки, відповідальність аудитора і публічність результатів контролю.

Критерій у загальновизнаному розумінні є кількісною або якісною ознакою, на підставі якої оцінюється факт, матеріальний чи духовний об'єкт, здійснюється оцінка будь-яких явищ, проявів функціонування матеріальних та нематеріальних суб'єктів, класифікація предметів матеріального та духовного світу, це фактично «мірило», за яким виробляються ставлення і думка щодо доцільності та ефективності функціонування певного суб'єкта [2, 3].

Критерії ефективності державного аудиту становлять собою ознаки, сторони, прояви процедури контролю, аналізуючи які можна визначати рівень і якість контролю, його відповідність потребам та інтересам суспільства.

Критерії ефективності державного аудиту доцільно поділяти на:

- узагальнюючі, що характеризують темпи і масштаби приросту національного багатства; рівень життя населення порівняно зі стандартами розвинутих країн; впорядкованість, безпеку, сталість та надійність суспільних відносин, їх відтворення з наростаючим позитивним результатом;
- спеціальної соціальної ефективності державного аудиту: цілеорієнтованість організації і функціонування державно-управлінської системи контролю (аудиту), що дає змогу виключати дублювання, паралелізм як у діяльності самих органів державної влади, так і в розподілі повноважень між ними та органами місцевого самоврядування, а також виявляти ділянки суспільної життєдіяльності, що залишилися поза процедурою контролю; витрати часу на вирішення управлінських питань і здійснення управлінських операцій; витрати на утримання і забезпечення функціонування системи державного аудиту (сукупні – економічні, соціальні, технічні, кадрові та ін.), при їх аналізі й оцінюванні слід враховувати взаємозалежність між вартістю управління і соціальними результатами діяльності керованих об'єктів;
- конкретної соціальної ефективності діяльності кожного контролюючого органу і посадової особи, кожного одиничного управлінського рішення, контролюючої дії, впливу: ступінь відповідності напрямів, змісту і результатів контрольної діяльності органів і посадових осіб тим її параметрам, які відображені у правовому статусі органу й окремої посади; законність рішень і дій; правдивість і доцільність управлінської інформації, яка видається контролюючими органами та їх посадовими особами.

Література: 1. Скоропад І. С., Пахолок Н. І. Державний фінансовий контроль в Україні: проблеми та шляхи реформування. – Електронний ресурс. – Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/chem_biol/nvnltnu/21_3/263_SKO.pdf 2. Тікань Л.В. Фінансовий контроль: теорія та методологія : монографія / Л.В. Дікань, Ю.О. Голуб, Н.В. Синюгіна. – Харків : Вид-во ХНЕУ, 2009. – 92 с. 3. Шевченко Н. Оцінка ефективності державного фінансового контролю в системі фінансових відносин. – Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://www.lvivacademy.com/visnik7/fail/shevchenko.pdf>